

Andana
editorial

Aquesta obra ha obtingut el IX Premi de Narrativa Infantil Enric Lluch Ciutat d'Algemesí.

El jurat l'han format José Javier Sanchis Bretones, Enric Lluch, Immaculada Cerdà, Vicent J. Climent, Ricard Peris i Inmaculada Trull.

- © del text: Francesc Gisbert
- © de la coberta: Helga Ambak
- © de les il·lustracions: matiasdelcarmine.com
- © Revisió lingüística: Eugeni Alberola

© Andana Editorial
Aureli Guaita Martorell, 18
46220 Picassent
andana@andana.net / www.andana.net

1a edició: març de 2026
ISBN: 979-13-87883-38-6
Dipòsit legal: V-884-2026
Imprés a Gràfiques Martí

Prohibida la reproducció, distribució, comunicació pública o transformació de este libro en ninguna forma ni medio sin la autorización escrita del editor. En caso de necesitar fotocopiar o escanear algún fragmento de esta obra, dirijase a Cedro (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).
Todos los derechos reservados.

LA GUARDIA DELS MITES

ALBA I EL FÈNIX
Francesc Gisbert

Gent del Paradís

El Paradís és un barri de pobres, als afores de la ciutat on em vaig mudar fa un parell d'anys. Ningú no ha sabut explicar-me l'origen del nom. Ací, la vida no és fàcil, precisament. Per fer-vos una idea del lloc, es troba a la vora d'un barranc. Les cases es recolzen les unes contra les altres, amb cara de por, com sostenint-se mútuament. Si un dia en cau alguna, em fa l'efecte que s'enfonsaran totes de seguida, com fitxes de dòmino. Són edificis enveïllits i desballestats, amb més anys que la picor.

En un dels pisos d'El Paradís vivim ma mare, l'àvia i jo. La mare treballa de netejadora, en un hotel de la costa, a l'altra banda de la ciutat, la bona. L'àvia va apedaçant gràcies a la venda ambulat, amb tia Emília

i Manolo. Cada matí, pugen a la furgoneta atrotinada i recorren la contornada, cap a un mercat a l'aire lliure diferent. Venen roba i quincalla, fruita de temporada i creïlles, alls i cebes... La furgoneta de Manolo sembla menuda, a primera vista, però hi cap de tot i un pessic de més.

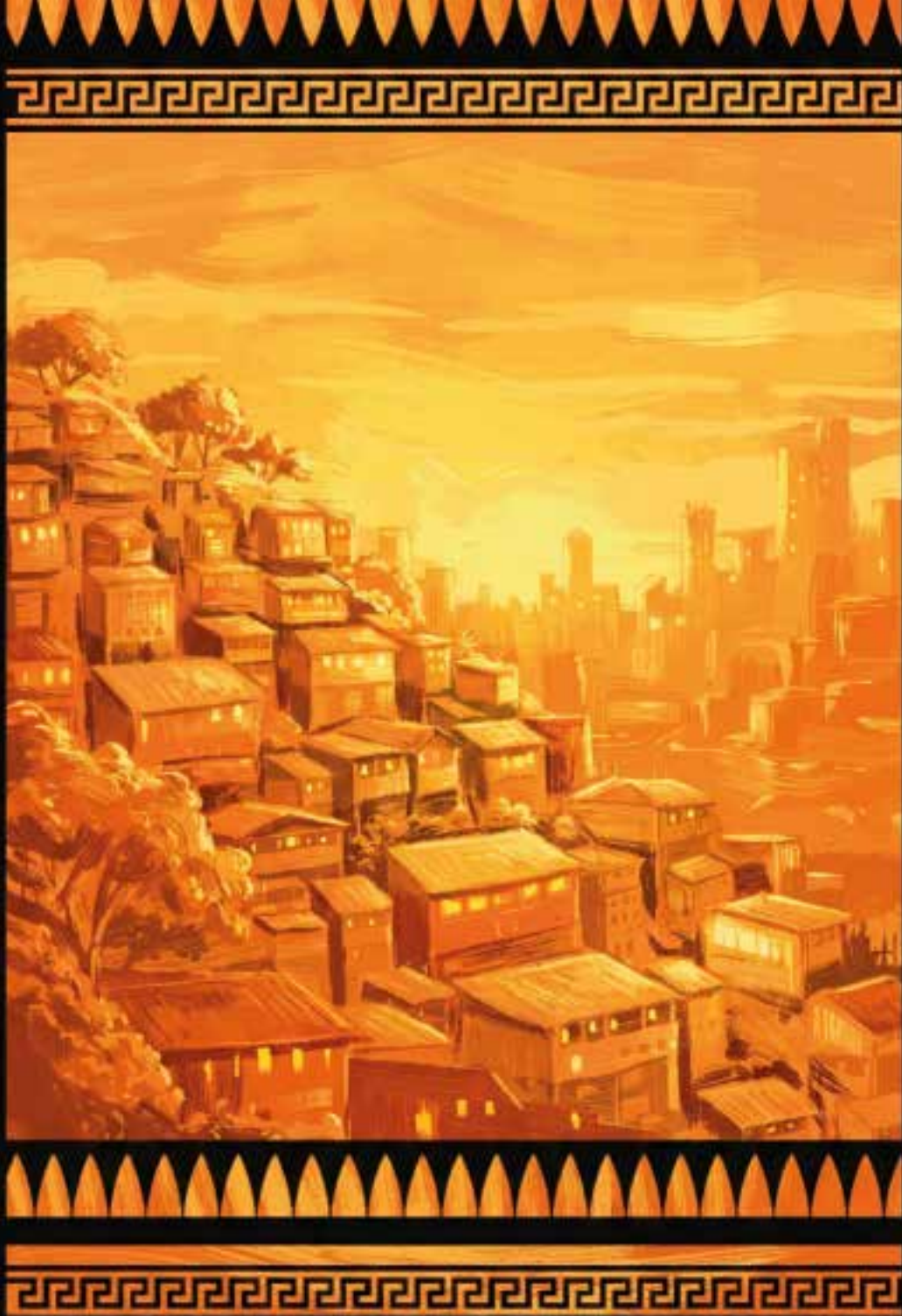
M'agradaria acompanyar-los en la venda ambulant. Sempre em conta un rastre d'anècdotes, de les aventures desficaciades que els passen. L'àvia no ha anat mai a escola i no sap ni llegir ni escriure. Però és la dona més sabuda i espavilada que conec.

—laia, per què no puc anar amb vosaltres de mercat? Vos ajudaria. Tia Emília diu que soc una romancera capaç de vendre una cabra per un cavall. I Manolo vol ensenyar-me a obrir portes sense clau i a fer ponts per encendre motors.

—Això et proposa Manolo? Quin poc coneixement! No te l'escoltes, aquell rabosot. Ja ho sé, que ens ajudaries de bona gana. I que faries bon paper. A tu ara et toca anar a escola. I que no me n'assabente jo, que perds el temps i no creus la mestra.

A escola, sempre he tret bones notes. Per a sorpresa de tothom. Enguany torne a tindre la mateixa mestra. Quan ens vam conèixer, Maripuri va pensar que era més

curta i dura d'enteniment que un pinyol d'oliva. Em va dir que no m'havia de preocupar, si no aprenia. I em va enviar a seure amb Pol, un xiquet tot dolçor, però a qui costa Déu i ajuda pair qualsevol explicació.

—L'important és portar-se bé i ser bona persona. Si no t'aclareixes, tu tranquil·la. Qui fa tant com pot, no està obligat a més.

Quan Maripuri començà amb les lliçons i les activitats, s'adonà que les empomava al vol. L'únic que em costava era llegir. Ho feia a trompellons Perquè a casa no teníem cap llibre. Me'n va recomanar uns quants faciletos, de la biblioteca. I aquella va ser la segona sorpresa. Meua i seua. Els devorava a mos redó, en un no res. Al principi, rosegava les paraules. Però en poc temps, llegia a la seguideta. Maripuri em mirava amb ulls de taronja, com si fora una extraterrestre. Va cridar la directora, per demostrar que no somiava. Aquella dona es plantà davant meu, amb els braços als costats i el nas arrufat. Semblava una policia municipal, a punt de posar la multa.

—Com és possible que t'agrade llegir? Hi ha famílies desesperades, perquè no són capaces d'inculcar el gust per la lectura als fills. Jo mateixa, estic farta de regalar llibres als meus i ni els obrin. I tu, que t'has criat va com va, igual que el raïm de pastor...

—A classe sempre em dius que a ta casa no hi ha cap llibre. Com et poden agradar? Em fa l'efecte que la xiqueta té la síndrome de Matilda...

No tenia ni idea de qui era aquella Matilda a qui al·ludia Maripuri. Després, vaig investigar i vaig descobrir que és la protagonista d'un llibre molt divertit, de Roald Dahl. Les dos faves de la mestra i la directora es quedaren en silenci, mirant-me espantades, esperant una resposta.

—A casa no hi ha cap llibre de paper. Però sí de persona, i ben gran.

—Què vols dir? —la directora s'inclinà cap a mi, acusadora.

—La meua iaia Clementina no sap ni llegir ni escriure, perquè no ha anat mai a escola i és de carrera de món. —Això últim les deixà bocabadades, com un lluç i un rap a la peixateria.— En canvi, sap un cabàs d'històries i refila més que un rossinyol. És el millor llibre que podria trobar!

Maripuri i la directora van girar cua. Feren escoltetes de reunió, mentre em miraven de cua d'ull. Encara vaig sentir-les enraonar, a la porta de classe.

—Llàstima de xiqueta, és llesta. Però en l'ambient que viu i amb la família que té, serà carn de presó. Vigila-la, Maripuri, i no te'n refies.

—Per què ho dius?

—Ve de família de lladres i estafadors. En un cau de conills, el que fan els pares fan els fills. Ja traurà les dentetes i mossegarà, ja... Amaga la cartera.

Maripuri era molt bona amb nosaltres. La directora tenia un parar sempre esquitós. Pol i jo ens férem amics de seguida. Ell s'havia assegut sol, fins aleshores. Cap company de classe el volia prop. Deien que tenia polls i feia pudor. A més, sovint es quedava com encantat, perdut als seus pensaments. S'aïllava del món dibuixant. No ho feia malament, tot s'ha de reconèixer. Molts pensaven que li faltava una bollideta. Jo em vaig adonar, des del primer moment, que de bollideta, no li'n faltava cap. Simplement, era diferent. Una persona especial i original. Per això em va caure bé.

Ni son pare ni sa mare li feien gens de cas. Una vesprada va vindre a casa, a fer els deures. Tan bon punt el va ensumar l'àvia, va decidir posar-hi remei. Va rentar-li el cap amb una mescla de sabó i vinagre, el va enviar a dutxar-se i li va regalar un conjunt de roba neta de la que venia al mercat. Pol es posà més content que un cabàs de cireres. I des d'aquell dia, va oldre com un ametler en flor.

Tret de Pol i dos o tres més desemparats, amb qui em vaig entendre des dels primers dies, la resta de companys

m'observaven de lluny, amb desconfiança. Ben segur, la directora, assabentada dels meus informes, degué anar-se'n de la llengua amb alguna mestra o mare. I s'escampà la brama que mon pare era a la presó i formà part d'una banda d'anomenada. I que Manolo i tia Emília estaven fitxats per la policia, per collir fruita i melons dels bancals, sense permís del propietari.

Una vegada, Samanta, l'estupenda de la classe, un cap d'albercoc més presumida que la Delicada de Gandia, amb aires de pixacolònies i bufanúvols, es va burlar de Pol al pati. Em vaig plantar davant d'ella, li'n vaig dir quatre de verdes i dos de madures. Com que va de superior i perdonavides, no estava acostumada que li cantaren les veritats. Es feu més blanca que la paret. No va ser capaç de dir ni pruna. D'un pèl, no es posa a plorar i tot.

En una altra ocasió, Bruno, un grandàs d'un altre curs, animal de séquia i terror de patis i corredors, amb menys cervell que un mosquit, va provar d'espantar-me a la fila. Vaig aplicar-li la clau «Tombatossals». Me l'ensenyà el tio Manolo, que renaix de Castelló, un matí d'estiu que vaig acompanyar-los al mercat: «Per si provenen de furta-te els diners del calaix». Ignore on la va aprendre, però era una mena de clau de kungfu que inverteix la

força de l'adversari en contra seua, el desequilibra i l'envia a terra amb un volantí. D'allò més efectiva.

Aquells fets i altres circumstàncies van consagrar la meua fama a l'escola. Ningú no s'atrevia a bufar davant meu, però tampoc acceptaven la meua amistat. Ja veieu la vida que portava. Avorrida i rutinària. L'únic que trencava la monotonia era l'afició a la lectura. En aquella ciutat, de clima mediterrani i a tocar de la costa, feia bon oratge ben bé sempre. Abans i després de sopar, tenia la seguida d'eixir al balcó de casa. La galeria donava al barranc. Entre les cases i el barranc, hi havia un descampat, que el veïnat feia servir d'aparcament i per encendre fogueres en bidons buits. En pocs metres, una costera argilosa, amb un canyar al fons i el llit d'un riu sec. A l'altra banda, s'elevava una cadena de pujols de terra blanca i esmunyedissa. A causa de les solsidees, no hi podien edificar. Hi creixia un matollar salvatge i impenetrable.

El meu balcó estava davant per davant d'un fanal. Em proporcionava una claror excel·lent, per a llegir. Era poqueta nit i em capbussava en la lectura del tercer volum de la meua saga favorita, en aquell temps, Harry Potter i el pres d'Azkaban. Les hores passaven volant, en companyia de Harry Potter i els seus companys, a Hogwarts, l'escola fantàstica de màgia i bruixeria. No podia estar-me de

comparar-la amb la meua. Com de diferents eren! Aquella nit hi havia un partit Barça-Madrid. No s'hi veia ni una ànima, per l'aparcament. De tant en tant, se sentia la cridòria dels veïns, celebrant un gol o maleint les faltes de l'equip contrari.

El futbol era incomparable al Quidditch, el joc que practiquen els alumnes de l'escola Hogwarts. Cada equip està format per set jugadors: tres caçadors, dos batedors, un porter i un cercador. El cercador, té l'objectiu d'atrapar la snitch daurada, una bola menudeta amb ales, més ràpida que un llamp. Qui l'atrapa, guanya el partit. Potter és cercador. Jo no estava segura de quina posició m'agradaria més, potser caçadora?

Mentre el meu cap estava en el Quidditch, una papallona nocturna, atreta per la claror del fanal, em va passar a freqüència del nas. Em desconcertà de la lectura i vaig alçar la vista. S'assemblava a la bola snitch daurada. Vaig pensar que m'estava involucrant massa en la lectura i confonia la realitat i la ficció. Just aleshores, vaig sentir un xiulet. No n'identificava la procedència. Feia l'efecte que venia... del cel? La lluminària de la ciutat amagava les estrelles.

De sobte, una línia molt fina es dibuixà a la foscor del firmament. Imperceptible, com una arrapada, baixava des de les profunditats de l'espai, dreta cap a la terra. Passà

com un pensament, per davant dels meus ulls, i s'estavel·là al fons del barranc. Vaig entrellucar una resplendor, un esclafit momentani, una combustió. No va arribar a punxar foc als matolls. Des del balcó, endevinava el batec d'una llum, d'una brasa, allà al fons.

Vaig lligar caps. Només podia tractar-se d'un estel fugaç, d'un mini meteorit. Havia caigut al barranc. Jo era l'única persona que l'havia vist. Pensat i fet, em vaig esmunyir de casa, sense dir res a ningú. Vaig baixar les escales i vaig creuar l'aparcament. Amb compte de no esvarar i a les palpentos, vaig davallar per la costera argilosa del barranc, agafant-me dels matolls. Em vaig punxar i em vaig arrapar les mans. A poc a poc, em vaig aproximar al punt de l'impacte.

Emetia una llum tènue, suau i misteriosa, que em cridava. Hi havia un clot, amb la terra cremada i ennegrida. No més gran que els palmells de les mans junts. I al mig, la bola. No m'ho podia creure. Una esfera daurada! No una pedra, ni un tros de metall. No. Allò era una bola, com les dels arbres de Nadal.

Lentament, amb el cor bategant com un tabal, vaig aproximar la mà. No emetia cap escalfor. Semblava un semàfor intermitent. No devia estar al roig ni em cremaria. Vaig tocar-la amb la punta del dit. Amb compte. Ni

freda ni calenta, tèbia. En això, de la bola van eixir unes ales dobles, de parotet. I s'elevà. Es movia amunt i avall, amb els moviments ràpids d'una libèl·lula. Vaig tornar a pensar en la bola snitch.

No tenia ni cara, ni potes ni cua. Girà unes quantes voltes al voltant del meu cap. El nervi i la rojor, encenent-se i apagant-se, resultaven hipnòtiques. Es va parar, a l'altura dels ulls. No sabia què fer. Vaig apropar les dues mans i, amb suavitat, la vaig agafar. Pesava una miqueta. Tot d'una, va traure una pua i em punxà a la monyica. Va ser com una injecció. No em feia mal, però no se'n separava. Vaig sacsar les mans, amb ràbia. A l'últim, caigué en terra.

Vaig tornar a casa adolorida. Amb l'esfera dins el suèter, per evitar que em tornara a picar. A l'habitació, em vaig mirar la mà. No podia ser! Les arrapades havien desaparegut! No sentia gens de dolor. En canvi, m'havia eixit una taca blanquinosa just al punt de la punxada. L'esfera continuava amb els batecs de llum. Era... com un cor. Em va entrar son, molta son. No sabia què fer-ne i la vaig desar en una capsa de sabates, dins d'una bota d'hivern. Em vaig gitar i no vaig tardar a adormir-me.

Mestra i companya nova

L'endemà, em vaig desemperesir més lleganyosa que de costum. La mare i l'àvia ja se n'havien anat a treballar, com sempre. Em vaig vestir amb quatre grapats, em vaig beure un got de llet calenta i, corrents, cap a l'escola.

Teníem examen de matemàtiques. Maripuri ens va repartir els fulls. Vaig rodar la vista per l'aula. Gestos de desesperació, dents serrades, cames tremoloses... La collita de carabasses seria generosa. No obstant això, tots férem el cor fort i posàrem en marxa les maquinetes de pensar.

Jo em sentia tranquil·la. Sempre atenia a classe i feia les activitats de matemàtiques. No em venia res de nou. Tenia la seguretat que aprovaria. Pol em mirà de reüll i

somriugué. L'examen plantejava, precisament, problemes similars als que havíem repassat junts, la vespra.

Quan més capficats estàvem, enmig del silenci absolut i gens habitual de l'aula, un soroll inesperat alterà la quietud.

—Cocorocó.

Ja hi érem. El tararot de Kevin! Sempre imitava animals, quan la mestra explicava. I acabava castigat o al despatx de la directora. Tots vam girar el cap a l'última fila i el miràrem agres. Kevin, en canvi, s'arronsà de muscles. No feu el típic i revelador somriure de conill. Sinó un gest de sorpresa: «Jo no soc!», semblava voler dir-nos. Mentre l'observàvem, desconfiats, un nou soroll, procedent de l'altra punta de l'aula, ens confirmà la innocència.

—Meu, meu, meu...

Quin cap xafat i destrellat era responsable de fer, primer el pollastre, i ara, el gat, enmig d'un examen de matemàtiques? I per què Maripuri no badava boca ni renyava el culpable? Tota la classe tombàrem el cap, automàticament, cap a la taula de la mestra. Esperàvem veure-la dreta i amb cara de mala lluna, com sempre que ens marmolava. La visió ens deixà esborronats. Maripuri s'havia enfilat dalt de la taula. Es colpejà el pit amb els

